

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин і регіональних студій

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ СИСТЕМИ КРАЇН РЕГІОНУ
підготовки бакалаврів
спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії
освітньо-професійної програми Міжнародні відносини

Силабус освітнього компонента «Політико-правові системи країн регіону» підготовки бакалаврів, галузі знань 029 Міжнародні відносини, спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, за освітньою програмою «Міжнародні відносини»

Розробник: Моренчук Андрій Анатолійович, доцент кафедри міжнародних відносин і регіональних студій, кандидат історичних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Вознюк Є.В.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин і регіональних студій

протокол № 1 від 29.08.2022 р.

Завідувач кафедри:

проф. Н. Н. Коцан

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	галузь знань: 029 Міжнародні відносини спеціальність: 291 "Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії" освітній ступінь: бакалавр	Вибіркова
Кількість годин / кредитів: 240/8		Рік навчання 4
Денна форма навчання		Денна
		Семестр: 8-й
		Лекції 28 год.
		Практичні (семінарські) 20 год.
		Самостійна робота: 178 год.
ІНДЗ: немає		Консультації: 14 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання	українська	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: *Моренчук Андрій Анатолійович*

Науковий ступінь: *кандидат історичних наук*

Вчене звання: *доцент*

Посада: *доцент кафедри міжнародних відносин і регіональних студій.*

Контактна інформація: +83 050 730 22 36 e-mail: Morenchuk.Andriy@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Силабус освітнього компонента «Політико-правові системи країн регіону» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини» підготовки бакалаврів спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою викладання освітнього компонента «Політико-правові системи країн регіону»: ознайомлення студентів з основними особливостями організації та функціонування основних елементів політичних систем країн Європи.

Основні **завдання** освітнього компонента «Політико-правові системи країн регіону»:

- засвоїти теоретичні аспекти функціонування політичних і правових систем;
- з'ясувати основні особливості організації й діяльності політичних інститутів в країнах Європи;
- охарактеризувати рівень ефективності політико-правових систем країн Європи.

4. Очікувані результати навчання

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних загальних (ЗК) та фахових (ФК) *компетентностей*:

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним

СК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).

Кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент «Історія міжнародних відносин»:

РН13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

РН17. Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Семін.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/Бали
Змістовний модуль 1. Теоретичні аспекти функціонування політичних систем						
Тема 1. Поняття та види політичних і правових систем. Що таке політика і для чого нам потрібна держава	11	2		6	1	ІРС
Тема 2. Форми політичних режимів, або чому демократія буває різною і що таке "совок" у нашій свідомості	11	2		6	1	ІРС
Тема 3. Форми правління, або чому страшно є нестрашним і навпаки	11	2		6	1	ІРС
Тема 4. Роль виборчих систем у функціонуванні політичних систем, або "ігри розуму"	11	2		6	1	ІРС
Разом за модулем 1	36	8		24	4	
Змістовний модуль 2. Монархії Західної Європи						
Тема 5. Політико-правова система Нідерландів	8		2	10		ДС / 10

Тема 6. Бельгія: бути багатонаціональним – не просто	8	2		6	1	ІРС
Тема 7. Політико-правова система Іспанії	8		2	10		ДС / 10
Тема 8. Політико-правова система Великобританії: унікальний світ традицій	12	4		6	2	ІРС
Тема 9. Шведський досвід стабілізації соціальних та політичних процесів	8	2		6	1	ІРС
Тема 10. Політичний устрій Ватикану		2		6	1	ІРС
Разом за модулем 2	63	10	4	44	5	20
Змістовний модуль 3. Республіки Європи						
Тема 11. Політико-правова система Італії	9	2		6	1	ІРС
Тема 12. Політико-правова система Португалії	7	2		6	1	ІРС
Тема 13. Франція: майже президентська республіка.	8		2	10		ДС / 10
Тема 14. Політико-правова система ФРН – інженерно-вивіреним механізм	8		2	10		ДС / 10
Тема 15. Швейцарія – успішний досвід побудови прямої демократії	8		2	10		ДС / 10
Тема 16. Політико-правова система Греції	8	2		6	1	ІРС
Тема 17. Політичний розвиток Югославії та наслідки її розпаду	11	2		6	1	ІРС
Тема 18. Білорусь: режим "останнього диктатора у Європі"	8	2		6	1	ІРС
Тема 19. Політико-правова система Молдови	8		2	10		ДС / 10
Тема 20. Політико-правова система Румунії	8		2	10		ДС / 10
Тема 21. Політико-правова системи Угорщини	8		2	10		ДС / 10
Тема 22. Політичний устрій держав Балтії			2	10		ДС / 10
Тема 23. Політичний устрій скандинавських держав та			2	10		ДС / 10
Разом за модулем 3	141	10	16	110	5	80
Всього годин:	240	28	20	178	14	100

6. Завдання для самостійного опрацювання.

№ з/п	Завдання для самостійної роботи студентів	Кількість годин
1	Підготовка до семінарських занять	44
2	Опрацювання певних питань, які виносяться на самостійне вивчення з кожної із тем семінарських занять	44
3	Опрацювання додаткової літератури, джерел	46
4	Опрацювання лекційних матеріалів	44
	Разом	178

IV. Політика оцінювання

Оцінювання під час семінарських занять здійснюється за 10 бальною системою. Загальна сума балів поточного оцінювання - 100. Пропущені лекційні заняття не відпрацьовуються, семінарські заняття можуть бути

відпрацьованими лише за умови наявності вагомих доказових причин відсутності студента. Максимальна кількість пропусків без вагомих доказових причин – 2. Відпрацювання пропущених занять проводяться у формі підготовки презентацій по питаннях пропущених семінарських занять. Не допускається списування.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є залік. Залік ставиться при умові набрання щонайменше 60 балів. Залік здійснюється під час поточного контролю за результатами виконаних робіт. У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100. При необхідності перескладання заліку відбувається в усній формі по питанням до заліку.

Перелік питань до заліку

1. Особливості політичної системи Ватикану.
2. Уряд в Великобританії.
3. Особливості конституційного розвитку та основи конституційного ладу Бельгії.
4. Парламент Нідерландів.
5. Федеральний уряд та федеральний канцлер в ФРН.
6. Вищі органи влади Швейцарії.
7. Парламент Бельгії.
8. Порядок виборів федерального президента в ФРН та особливості його статусу.
9. Політико-територіальний устрій Швейцарії.
10. Парламент Італії. Інститут народного вето.
11. Монархія в Великобританії.
12. Особливості адміністративно-територіального устрою Бельгії.
13. Парламент Іспанії.
14. Глава держави та уряд Греції.
15. Особливості партійної системи Німеччини.
16. Парламент Португалії.
17. Глава держави та уряд Фінляндії.
18. Особливості адміністративно-територіального устрою Італії.
19. Парламент та уряд Швеції.
20. Особливості адміністративно-територіального устрою Великобританії.
21. Парламент Великобританії.
22. Особливості конституційного розвитку та основи конституційного ладу Нідерландів.
23. Судова система Італії.
24. Парламент Греції.
25. Особливості конституційного розвитку та основи конституційного ладу

- Італії.
26. Особливості британського права і судової системи Великобританії.
 27. Парламент Фінляндії.
 28. Особливості конституційного розвитку та основи конституційного ладу Іспанії.
 29. Судова система Німеччини.
 30. Особливості конституційного розвитку та основи конституційного ладу Португалії.
 31. Судова система Франції. Конституційна рада і Державна рада у Франції.
 32. Глава держави та уряд Нідерландів.
 33. Особливості конституційного розвитку та основи конституційного ладу Швеції.
 34. Парти́йна система Великобританії.
 35. Глава держави та уряд Бельгії.
 36. Особливості конституційного розвитку та основи конституційного ладу Великобританії.
 37. Національне питання в Бельгії.
 38. Особливості обрання президента Італії. Його роль в системі державних органів.
 39. Особливості конституційного розвитку та основи конституційного ладу Німеччини.
 40. Парти́йна система Франції.
 41. Уряд Італії. Особливості його формування та відповідальності.
 42. Особливості конституційного розвитку та основи конституційного ладу Франції.
 43. Судова система Греції.
 44. Глава держави та уряд Іспанії.
 45. Особливості конституційного розвитку та основи конституційного ладу Греції.
 46. Особливості територіальної організації Франції.
 47. Глава держави та уряд Португалії.
 48. Особливості конституційного розвитку та основи конституційного ладу Фінляндії.
 49. Еволюція партійної системи Італії.
 50. Особливості політичної системи Португалії.
 51. Особливості монархії Швеції.
 52. Особливості функціонування органів законодавчої влади ФРН. Бундестаг і Бундесрат.
 53. Специфіка уряду Швеції у порівнянні з іншими урядами Західної Європи.
 54. Особливості конституційного розвитку та основи конституційного ладу Швейцарії.
 55. Специфіка територіального устрою Італії. Організація влади в територіальних одиницях.
 56. Особливості політичної системи Боснії і Герцеговини.

57. Особливості політичної системи Сербії.
58. Особливості політичної системи Хорватії.
59. Особливості політичної системи Латвії.
60. Особливості політичної системи Литви.
61. Особливості політичної системи Естонії.
62. Особливості політичної системи Фінляндії.
63. Особливості політичної системи Угорщини.
64. Особливості політичної системи Молдови.
65. Особливості політичної системи Білорусі.
66. Поняття та види політичних і правових систем.
67. Форми територіального устрою.
68. Форми політичних режимів.
69. Роль виборчих систем у функціонуванні політичних систем.
70. Форми правління.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бібліотека Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.kiev.ua/LIBRARY/index.htm>
2. Горшенцова М.С. та ін. Конституційне право зарубіжних країн: Навч. посібник. К.: Юрінком Інтер, 2017. 544 с.
3. Моренчук А.А. Особливості виборчої системи Швеції. Актуальні проблеми країнознавчої науки. Матеріали III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (м. Луцьк, 15–16 грудня 2015 р.). Луцьк, 2015. С. 101–103.
4. Моренчук А.А. Особливості політичної системи Швеції: досвід для України. Науковий вісник СНУ. Географічні науки. 2018. №10 (383). С. 113–119.
5. Моренчук А.А. Політична реформа Великобританії: стан і перспективи. Актуальні проблеми країнознавчої науки : матеріали I Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (м. Луцьк, 9–10 жовтня 2014 р.). Луцьк : Вежа-Друк, 2014. С. 106–115.
6. Almond Gabriel Abraham. Comparative Politics Today: A World View. Pearson. Longman, 2004. 808 p.
7. Almond Gabriel Abraham, Bingham Powell G. Jr. Comparative Politics Today: A World View. Pearson. Longman, 2008. 776 p.
- 8 A short guide to the British political system // Roger Darlington's Homepage.

URL: <http://www.rogerdarlington.me.uk/Britishpoliticalsystem.html>.

9. Bingham Powell G. Jr., Russell Dalton J., Strom Kaare. Comparartive Politics Today. A World View. Pearson Education, 2015. 752 p.

10. Cole Taylor. European political systems. URL: http://books.google.ru/books?id=TQY_AAAAIAAJ&q=The+political+system+in+Britain&dq=The+political+system+in+Britain&lr=&hl=uk&pgis=1.

11. Shively Phillips W. Power & Choice: An Introduction to Political Science. McGraw-Hill Higher Education, 2007. 462 p.